

Nr 206.

Av herr **Vennerström**, om ändrad lydelse av § 23 i lagen om arrende av viss jord å landet inom Norrland och Dalarna.

I lag om arrende av viss jord å landet inom Norrland och Dalarna stadgas ifråga om jakt och fiske i § 23 följande: »Angående arrendatorns rätt till jakt och fiske å fastigheten är särskilt stadgat. Ej må arrendatorn förbjudas att för husbehov nyttja det fiske, som hör till den arrenderade jorden, i vidare mån än såvitt angår visst fiskevatten, där särskilda åtgärder av jordägaren vidtagits till fiskets förbättrande.»

I § 3 av jaktstadgan av den 21 okt. 1864 stadgas bland annat: »å jord, som till bruk åt någon upplåtes, tillhöre jakträtten brukaren, där ej annorledes avtalas.» Jordägarens rätt att låta jakträtten vara beroende av särskilda avtal mellan ägaren och brukaren har i regel begagnats så, att den förre i arrendekontraktet förbjudit den senare all jakträtt å den arrenderade marken. I ett kontrakt mellan ett av Norrlands största bolag och en dess arrendator återfinnes t. ex. en paragraf av följande lydelse: »All jakträtt förbehålles jordägaren ensam, och vare arrendatorn skyldig att till jordägarens tjänsteman anmäla där jakt av obehöriga utövas.» Liknande jaktförbud för arrendatorn finnas säkerligen stadgade i så gott som alla bolags kontrakt. De mycket få undantagen bekräfta blott regeln. Då en tredjedel av Norrlands mark äges av bolag, betyder detta förhållande, att jakträtten på den väldiga vidden är frångången de fattiga arrendatorerna och förbehålles de rika bolagsmännen. I vissa delar av Norrland, där bolagens äganderätt omfattar nära nog hela socknars områden, är bolagens monopolrätt till jakten ännu större.

Den norrländska arrendelagens bestämmelser i fråga om rätt till fiske äro allt för snävt tilltagna gent emot arrendatorerna. Enligt lagens § 23 har arrendatorn rätt till fiske endast å den arrenderade jorden. Men då man nu vet — såsom Lindhagen yttrade vid 1909 års riksdagsbehandling av norrländska arrendelagen — att de arrenderade ägorna

oftast endast komma att bestå av den odlade jorden, så kommer arrendatorernas fiskerätt att inskränka sig därtill, att de få stå på åkerrenarna och meta, om något fiskevatten händelsevis går ditupp.

Meningen borde väl vara, att arrendatorn skulle kunna livnära sig på hemmanet. Ur denna synpunkt är det befogat, att arrendatorn tillerkännes större rätt till såväl jakt som fiske. Särskilt under nuvarande nödtider. För den fattiga befolkningen, som lider av minskad livsmedelstillgång, är det av största betydelse att kunna hämta den ökade näring till livets uppehållande, som jakt och fiske kunna skänka. För bolagsdisponenten och bolagstjänstemannen är utövande av jakt och fiske ofta ingenting annat än ett nöje, en lyxsak. För den fattige arrendatorn däremot kunna jakt och fiske ge ett oundgängligt tillskott till det knappa livsmedelsförrådet. Under dessa nödens och svältens tider kan icke för mycket göras för att öka den fattigare befolkningens livsmedelstillgångar.

Med denna motivering hemställes,

att riksdagen måtte besluta antaga följande förändrade lydelse av § 23, i lag om arrenden av viss jord å landet inom Norrland och Dalarna:

§ 23.

Ej må arrendator förbjudas att för husbehov utöva den rätt till jakt och fiske, som hör till den arrenderade jorden.

Där den arrenderade jorden utgör allenast en del av en fastighet, vare arrendatorn jämväl berättigad att till husbehov begagna den rätt till jakt och fiske, som hör till den övriga fastigheten.

Stockholm den 26 januari 1918.

Ivar Vennerström.
